

NÓGRÁD VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

**Beszámoló az Agrárminisztérium részére a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal
Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Főosztálya
által
2025. évben végzett hatósági ellenőrzésekről**

Készült: 2026. január 27.

Jóváhagyta:

dr. Szabó Sándor
főispán

Beszámoló az Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Főosztály 2025. évi hatósági tevékenységéről

A fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 28. § (3) bekezdése rendelkezése szerint a fővárosi és vármegyei kormányhivatal ellenőrzési jelentést készít, melyet megküld a szakmai irányító miniszternek az ellenőrzési időszakot követő 30. napig.

Ezen kötelezettség teljesítése érdekében a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Főosztálya (a továbbiakban: Főosztály) a 2025. évben lefolytatott hatósági ellenőrzésekről, és azok tapasztalatairól az Agrárminisztériumot, mint szakmai irányítót, az alábbi szakterületi beszámoló megküldésével tájékoztatja.

A Főosztály szervezeti egységei: az Élelmiszerlánc-biztonsági és Minőségellenőrzési Osztály és a Járványügyi és Állatvédelmi Osztály. A két osztály hatósági tevékenysége az elvégzendő feladatokban mutatkozó átfedések miatt feladat és humán erő átcsoportosítással valósul meg.

I. Élelmiszerlánc-biztonsági és Minőségellenőrzési Osztály hatósági tevékenysége

Élelmiszerlánc-biztonsági feladatok

A Nógrád Vármegyei Kormányhivatalra vonatkozó hatósági ellenőrzési tervet, azaz az integrált többéves nemzeti ellenőrzési terv (ITNET) megvalósítását célzó, 2025. január 1 - december 31. közötti ellenőrzési időszakra lebontott élelmiszerlánc-felügyeleti tervet az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkár az ÉFÁT/242/2024. számú levelében, 2024. december 20-án rendelte el.

Az Élelmiszerlánc-felügyeleti terv csak az egységes szerkezetben kiadott, tervezett ellenőrzéseket és mintavételeket tartalmazza, az állatvédelemmel kapcsolatos valamint járványügyet érintő feladatokat és a kötelező húsvizsgálatokat, Trichinella kimutatására irányuló laboratóriumi vizsgálatokat, továbbá az egyéb, jogszabályi kötelezettségből fakadó, ad hoc feladatokat nem (pl. élelmiszer-eredetű megbetegedések kivizsgálása, közérdekű bejelentések). Nem tervezhetőek az eseti ellenőrzések (pl. utóellenőrzések), soron kívül elrendelt vagy céll ellenőrzések száma.

A hatóság a 2025. január 1. napján megalakuló Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság (NKFH) által előírt monitoring mintavételeket elvégzi és szerepet vállal évközi kiemelt céll ellenőrzések végrehajtásában, továbbá az élelmiszer-forgalmazás és a vendéglátás ellenőrzésében.

A létesítmény-ellenőrzési terv és a termék-mintavételi terv végrehajtása elsősorban a járási hivatalok Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztályainak a feladata.

A NÉBIH által vezetett listán szereplő engedélyköteles élelmiszer-előállítók minden tevékenységét évente egy alkalommal teljes körűen ellenőrizni kell. A vágóhidak teljes körű élelmiszerhigiéniai ellenőrzésének részét képezik az állatvédelmi, az állategészségügyi szempontok, az állatszállítás és a melléktermék kezelés ellenőrzése is. Ettől eltérően az engedélyezett tejgyűjtőket és tojáscsomagolókat teljes körűen 2 évente, a tejtermelő gazdaságok tejhigiéniai ellenőrzését 3 évente kell elvégezni. Az engedélyköteles (állati eredetű) élelmiszer előállító létesítményeket, valamint a kiemelt kockázati besorolású növényi eredetű alapanyagokat feldolgozó üzemeket a Főosztály szakemberei ellenőrzik.

Az Élelmiszerlánc-biztonsági és Minőségellenőrzési Osztály az élelmiszerlánc szereplőiről (élelmiszer- és takarmányipari vállalkozások) nyilvántartást vezet. A tárgyévben 8 bejelentés köteles élelmiszer-előállító helyet vett nyilvántartásba. Továbbá az év folyamán 3 működési engedély kiadására került sor.

A Főosztály a járási hivatalok élelmiszer-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztályai felett szervezési és szakmai irányítási feladatokat lát el és felügyeli az Élelmiszerlánc-felügyeleti Terv végrehajtását, valamint nyomon követi az ellenőrzési terv teljesülését.

Az Élelmiszerlánc Mintavételi Terv teljesülését a Főosztály Élelmiszerlánc-biztonsági és Minőségellenőrzési Osztálya, oly módon követi nyomon, hogy havi gyakorisággal kér írásos jelentést a járási Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztályoktól a végrehajtott mintavételek és ellenőrzések számáról. Amennyiben jelentős mértékű eltérés mutatkozik a tervezett és megvalósult mintavételek/ellenőrzések száma között, az Élelmiszerlánc-biztonsági és Minőségellenőrzési Osztálya

írásban hívja fel a végrehajtásért felelős járási hivatal vezetőinek figyelmét az elmaradás pótlására. A monitoring mintavételi terv a Nógrád vármegyében előállított és forgalmazott termékekből 2025. január 1. – december 31. közötti időszakban 118 db élelmiszer-tétel ellenőrzését írta elő. A megmintázott tételek száma 92 db, ennek megfelelően a terv teljesülés 78%-os. Az elmaradás a mintavevő eszközök esetleges hiányával (ezeket központilag biztosítja NÉBIH), illetve a mintavevő hatósági személyek létszámának év közbeni csökkenésével magyarázható.

1. táblázat

A 2025. évben elvégzett létesítmény-ellenőrzések száma

Az ellenőrzés típusa:	ellenőrzések száma (db)
A létesítmény-ellenőrzési terv keretében végzett hatósági ellenőrzések	81
Kompenzációs ellenőrzések	291
Eseti ellenőrzések	109

A 2025. évi létesítmény-ellenőrzési terv Nógrád vármegye illetékességi területén 151 db élelmiszer/takarmány-vállalkozás terv szerinti hatósági ellenőrzését írta elő. A 2025. december 31-ig végrehajtott terv szerinti ellenőrzések száma: 81 db, a teljesülési szint ennek megfelelően 54%-os. Jelentős mértékű eltérés mutatkozik a tervezett és megvalósult ellenőrzések száma között, ami arra enged következtetni, hogy a tervezett létesítmény ellenőrzést a kompenzációs tevékenység ellenőrzés terhére lett rögzítve az EÜER szakrendszerben.

A területi élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kockázatbecslése alapján végzett kompenzációs ellenőrzéseket a létesítmény-ellenőrzési tervben előírt tervszámokon felül végzi a hatóság. Nógrád vármegye részére 2025. évben 169 db kompenzációs ellenőrzést írt elő a terv. A 2025-ben megvalósult kompenzációs ellenőrzések száma: 291 db, a teljesülési szint: 172 %.

A vendéglátás területén a közétkeztetést is végző vendéglátó létesítmények, kiemelten magas adagszámú, kockázatos korcsoportot ellátó konyhák, továbbá a napi menüt is biztosító, illetve kiszállítást is végző vendéglátó létesítmények kerültek elsődlegesen kiválasztásra.

A terv szerinti és kompenzációs ellenőrzéseket eseti ellenőrzések egészítik ki. Eseti hatósági élelmiszer-ellenőrzésre kerül sor új létesítmények nyilvántartásba vétele vagy engedélyezése tárgyú hatósági eljárásban, más hatóságtól vagy a fogyasztók részéről érkező, élelmiszer-biztonságot érintő, közérdekű bejelentés esetén, továbbá az utóellenőrzések is eseti ellenőrzésnek minősülnek.

Általában évente három alkalommal szezonális élelmiszerlánc-felügyeleti ellenőrzés végrehajtására kerül sor, amit a NÉBIH és az NKFH rendel el az egyes célterületekre vonatkozó ellenőrzési szempontok alapján.

A tavaszi szezonális ellenőrzés során a hatóság egy esetben tapasztalt számottevő hiányosságot. Az eljáró hatóság a lejárt termékeket a forgalomból kivonta, az ügyféllel szemben a feltárt jogsértés miatt hatósági eljárást indított, továbbá élelmiszer-ellenőrzési bírság kiszabására kerül sor.

A nyári szezonális ellenőrzés során egy esetben merült fel hatósági intézkedésre okot adó élelmiszerbiztonsági- és higiénés hiányosság. A hatóság élelmiszer-felügyeleti hatáskörben eljárást indított az élelmiszer-vállalkozóval szemben, illetve élelmiszerlánc-felügyeleti bírság kiszabására került sor.

A téli szezonális ellenőrzés időszakában rendkívüli esemény vagy súlyos élelmiszer-higiéniai jogsértés nem történt, lejárt minőségmegőrzési/fogyaszthatósági idejű termékeket nem talált a hatóság.

2. táblázat

A 2025. évben végrehajtott ellenőrzések száma létesítménytípusonként

Létesítmény típusa	ellenőrzések száma (db)
Engedélyköteles létesítmények	33
Bejelentés köteles létesítmények	58
Vendéglátó létesítmények, közétkeztető helyek	99
Élelmiszer-forgalmazó (kereskedelmi) létesítmények	42
Kistermelői élelmiszer-előállítás és forgalmazás, kistermelői vendégasztal szolgáltatás	58
Takarmány-előállító és forgalmazó létesítmények	20

Az ellenőrzések során az élelmiszer-higiénéi valamint az élelmiszer – előállításra és forgalmazásra

vonatkozó előírások betartását és a jogszerű működés feltételeit ellenőrizte az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv. Az ellenőrző hatóság a jogsértés követően hatósági eljárást indított a felelős ügyféllel szemben és bírság megfizetésére, súlyosabb esetekben a tevékenység részleges vagy teljes felfüggesztésére került sor.

3. táblázat

A 2025. évben alkalmazott szankciók bemutatása és száma létesítménytípusonként

A létesítmény típusa	élelmiszer-ellenőrzési bírság (kifogásolt termék)	élelmiszerlánc-felügyeleti bírság (higiéniai hiányosságok miatt)	élelmiszerlánc-felügyeleti bírság (nyomonkövethetőségi előírások megsértése miatt)	tevékenység felfüggesztés
élelmiszer-előállító hely	1.291.358.-Ft	682.500.-Ft	150.000.-Ft	1
élelmiszer-forgalmazó hely	3.082.100.-Ft	90.000.-Ft		
vendéglátás-közétkeztetés	1.976.528.-Ft	1.395.000.-Ft		3

2025-ben az élelmiszer-higiéniai jogszabályok megsértése (takarítatlanság, szennyezett előállítói környezet stb.) miatt 17 esetben, míg nyomon követési hiba miatt 1 esetben szabott ki élelmiszerlánc-felügyeleti bírság szankciót az ellenőrző hatóság, melynek összértéke 2.317.500.-Ft volt, tevékenység felfüggesztésére 4 esetben került sor. A legtöbb bírság (10 eset) a vendéglátásban került kiszabásra. Továbbá a helyszíni ellenőrzések során 12 esetben 6.350.000.-Ft összértékben élelmiszer-ellenőrzési bírságot szabott ki az eljáró hatóság fogyasztathatósági/minőségmegőrzési határidő lejárt utáni forgalomba hozatal, egyéb élelmiszer-jelölési előírásoknak való meg nem felelés, élelmiszer-minőségi előírásoknak való meg nem felelés és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó követelmények megsértése miatt.

2025-ben a borászati és alkoholos italok hatósági jogkörben eljárva 45 egység ellenőrzése és 67 db termék mintavételét végezte el az Élelmiszerlánc-biztonsági és Minőségellenőrzési Osztály. A vizsgált termékek közül 2 hibás tétel forgalomból való kivonása történt meg, továbbá élelmiszer-minőségi előírásoknak való meg nem felelés miatt összesen 94.000.- Ft élelmiszer-ellenőrzési bírságot szabott ki a hatóság.

4. táblázat A 2025. évben forgalomból kivont tételek

Forgalomból kivont tételek		Élelmiszer-forgalmazás	Vendéglátás	Élelmiszer összesen
Hazai	száma (db)	105	86	191
	menyiség (kg)	141,31	167,40	308,71
Tagállami	száma (db)	79	1	80
	menyiség (kg)	133,75	2,00	135,75
3. országi	száma (db)	38		38
	menyiség (kg)	64,68		64,68
Összesen	száma (db)	222	87	309
	menyiség (kg)	339,74	169,40	509,14

2025-ben a lejárt fogyaszthatósági/minőségmegőrzési idejű, továbbá jelölési hiba miatt és a nem azonosítható, nem nyomonkövethető termékek tárolása, forgalmazása miatt 191 élelmiszer-tételt vont ki a forgalomból az ellenőrző hatóság

Az Élelmiszerlánc-biztonsági és Minőségellenőrzési Osztály húsvizsgálói 2018 óta a Főosztály Salgótarján, Baglyasi út 2. sz. alatti telephelyén rendszeresen végzik a vármegye sertésvágóhídjain levágott házi sertések húsvizsgálatának részeként kötelezően előírt *Trichinella* vizsgálatokat. 2025-ben 2350 db házi sertés vizsgálatára került sor. A vizsgálóhely 2025-ben is eredményesen vett részt a jártassági körvizsgálaton, ez alapján *Trichinella* vizsgálatok végzésére kijelölt, hatósági laboratóriumnak minősül.

II. Járványügyi és Állatvédelmi Osztály hatósági tevékenysége

Az előző évekhez képest az Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Létesítmény Ellenőrzési Tervben elrendelt állattartó telepi ellenőrzések száma ismét jelentősen csökkent. A 2025. évi létesítmény-ellenőrzési terv Nógrád vármegye illetékességi területén 65 db állattartó telep és egyéb állattartó létesítmény hatósági ellenőrzését írta elő.

Az állattartó telepek és egyéb állattartó létesítmények ellenőrzési terve kockázatbecslés alapján, illetve a járványügyi kihívások, így a madárinfluenza és az afrikai sertéspestis figyelembevételével történt.

A Kölcsönös Megfeleltetés és az ENAR ellenőrzések tervszámai külön ellenőrzési tervben kerülnek meghatározásra.

1. Állategészségügyi ellenőrzési feladatok:

- az állattartó telepek, állatjóléti létesítmények, állatorvosi rendelők terv szerinti ellenőrzése;
- az állatállományok kötelező vizsgálatainak elvégzése, illetve a szolgáltató állatorvosok által történő mintavételek kiosztása és a végrehajtás ellenőrzése (TBC, brucellózis, EBL, KSP/ASP, PRRS, Aujeszky, szalmonella vizsgálatok, stb.);
- állathullák, illetve állati eredetű melléktermékek megsemmisítésének ellenőrzése és koordinálása;
- állatvédelmi hatáskörben végzett eseti ellenőrzések.
- állatgyógyászati termékek kiskereskedelmének ellenőrzése
- kutyaszaporítás ellenőrzése
- a Járványügyi monitoring program teljesülésének nyomonkövetése
- az afrikai sertéspestis (ASP) elleni védekezés szervezése, irányítása, felügyelete, a mintavételekkel kapcsolatos feladatok koordinálása, a mintaátadást és mintaküldést biztosító ügyeleti rendszer megszervezése.

1. táblázat

A 2025. évben elvégzett állategészségügyi ellenőrzések

Az ellenőrzés típusa	Az ellenőrzések száma (db)
Állattartó telepek, valamint az állattartással kapcsolatos egyéb állatjóléti létesítmények terv szerinti állategészségügyi ellenőrzése, állatorvosi rendelők ellenőrzése	79
ENAR (nyilvántartással kapcsolatos) ellenőrzések	26
KM ellenőrzések	16
Eseti ellenőrzések	58

Sertéstartó telepek ellenőrzése során a telepi zártság, a járványvédelem, az állatok nyomon követése, a telepi dokumentáció, gyógyszerhasználat, az állati melléktermék kezelés (különösen az állati hullakezelés), valamint a sertéstartás állatvédelmi aspektusainak ellenőrzése volt a prioritás.

A Járványügyi és Állatvédelmi Osztály (a továbbiakban: JÁO) 2025-ben is kiemelt feladatként kezelte a Nógrád megyében 2018-tól vaddisznókban jelen lévő afrikai sertéspestis (ASP) állatjárványt, működtette a Helyi Járványvédelmi Központot.

A 2020 - 2025. évi magas patogenitású madárinfluenza járványokat követő tapasztalatok alapján nagy hangsúly került a baromfi állományok esetében a telepi zártságra, a hatályos járványvédelmi előírások napi rutin munkavégzésbe való beépülésére, funkcionális megvalósulására (különösen a személy-és

járműforgalommal, valamint a takarítással-fertőtlenítéssel kapcsolatos előírások vonatkozásában), az állatok nyomon követésére, a telepi gyógyszerhasználatra, a telepi dokumentáció felügyeletére, valamint az állati eredetű melléktermék kezelésre (különösen az állati hullakezelésre).

Ellenőrizni kellett az Országos Főállatorvos 5/2025. számú határozatában foglalt minimum feltételek meglétét.

Szarvasmarha, valamint juh- vagy kecsketartó telepek ellenőrzése során kiemelt szerepet kapott az általános dokumentáció és nyomon követés ellenőrzése, a telepi gyógyszerhasználat, valamint az adott állatfajra vonatkozóan kötelező vizsgálatok, így a gümőkór, brucellózis, leukózis vizsgálatok, a BSE/TSE mintaküldés elvégzése, valamint az állati eredetű melléktermékek kezelésének (különösen az állati hullakezelés) ellenőrzése.

Szarvasmarhák enzootiás leukózisa tekintetében az országmentesség elérése szintén rövidtávú cél volt, ezért a leukózis ellenőrző vizsgálatok elvégzésének teljesítése is prioritás volt.

2. táblázat

A 2025. évben elvégzett járványügyi monitoring vizsgálatok

bluetongue	30
madárinfluenza	88
Brucella melitensis	72
BSE-TSE	1215
Afrikai sertéspestis (ASP)	9840
Aujeszky-féle betegség, Br. suis, PRRS	197

A járási hivatalokhoz benyújtott, az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet szerint benyújtott kérelmekre hozott határozatok alapján a Járványügyi és Állatvédelmi Osztály megállapítja jogosultságot a támogatott szolgáltatás igénybevételére és a támogatási kérelmeket és azok mellékleteit megküldi a Magyar Államkincstárnak. 2025-ben a támogatási kérelmekhez kapcsolódó határozatok száma: 274 db volt, az ezekhez kapcsolódó pénzügyi kifizetések összege 73.769.909.-Ft.

2. Állattenyésztési hatósági feladatok

2025-ben az állattenyésztési hatósági feladatok ellátása során 42 helyszíni ellenőrzést végzett el a Járványügyi és Állatvédelmi Osztály. Az ellenőrzés során jogsértést nem tapasztalt a hatóság.

3. Állatvédelmi feladatok

2025-ben állatvédelmi tárgyú közérdekű bejelentés 22 db volt, melyből 4 állatvédelmi eset megalapozottnak bizonyult. Mind a négy esetben hatósági eljárást indult és az állattartókat a jogsértő helyzet megszüntetésére, valamint állatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte az eljáró hatóság.

III. Összegzés

2025-ben lényegesen csökkent az élelmiszer-forgalmazáshoz, vendéglátáshoz tartozó terv szerinti ellenőrzések száma, továbbá a kompenzációs és az eseti jellegű ellenőrzések teljesülési szintje emelkedett. Az engedélyköteles és a bejelentés köteles élelmiszer előállítás ellenőrzési gyakorisága 17%-al emelkedett a tavalyi évhez viszonyítva, a felszabaduló erőforrásokat az ellenőrzések alaposságának, minőségének növelésére fordította a hatóság.

A 2025. év főbb adatait a 2024. év hasonló adataival összehasonlítva elmondható, hogy a bírságok száma ugyan kevesebb, de nagyobb összegű bírságok kerültek kiszabásra.

A szankciók számának csökkenése magyarázható azzal, hogy az élelmiszer-vállalkozók többsége tevékenysége során következetesen felelős és jogkövető magatartást tanúsít.

Készítette:

Dr. Szabó Sándor főispán nevében és megbízásából:

Dr. Papp Szilárd
főosztályvezető